

With a little help from my friends

<i>Titel</i>	Psychische stoornissen en naastbetrokkenen
<i>Auteurs</i>	Erwin van Meekeren en Jan Baars
<i>Uitgever</i>	Boom
<i>Pagina's</i>	166
<i>Prijs</i>	€ 27,50
<i>ISBN</i>	978 94 6105 482 1

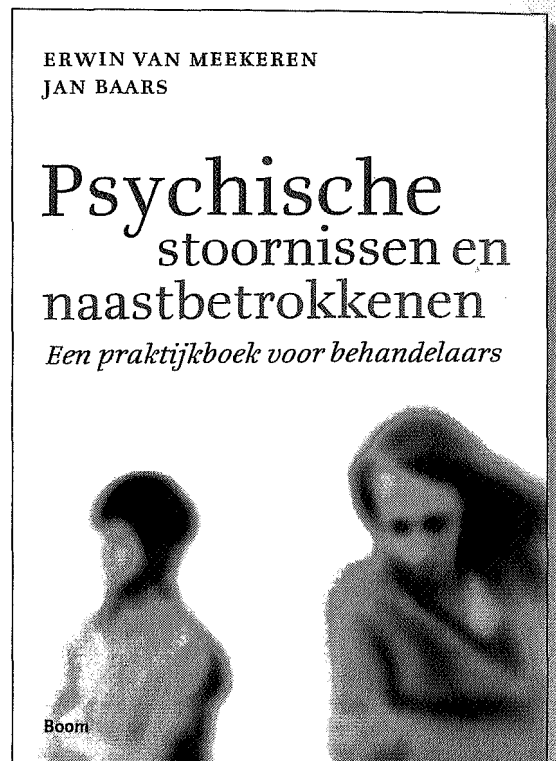
door Jan Steyaert, lector Fontys hogescholen

De psycholisering van de hulpverlening heeft veel zorg en welzijn geïndividualiseerd tot een relatie tussen één individuele cliënt en één of meerdere hulpverleners. Familie en andere mensen uit het sociaal netwerk van de cliënt werden nauwelijks in het hulpverleningsproces betrokken. Te veel gedoe, te veel tijd aan kwijt, te veel spanning met privacy en waren al die mensen toch niet eerder deel van het probleem dan van de oplossing?

In die situatie komt traag maar zeker verandering. Methoden als de Eigen Kracht-conferenties en sociale netwerkstrategieën winnen aan populariteit, en het ecogram/genegram wordt van onder het stof gehaald. De besparingen op de brede sociale sector betekenen dan ook nog eens een schaarste aan formele zorg, en dan is de keuze tussen lange wachtlijsten of het betrekken van leden uit het sociale netwerk snel gemaakt.

Deze situatie doet zich op diverse plaatsen in de sociale sector voor, en ook in de geestelijke gezondheidszorg. Erwin van Meekeren en Jan Baars schreven er een boek over. Het steunt op twee benen, te weten de psycho-educatie en de systeemtheorie. En het bestaat uit twee delen, te weten theorie en praktijk. Bij aanvang krijgt de lezer een paar ervaringsverhalen, zodat duidelijk is wat de focus van het boek is. Die verhalen zijn nuttig, maar hadden mijn inziens nog wat ruimer en krachtiger mogen zijn. Gelukkig is het hele praktijkgedeelte rijk voorzien van casusbeschrijvingen.

In zowel het deel theorie als het deel praktijk komt de modelregeling 'betrokken omgeving' terug. Dat is een

handreiking van GGZ Nederland in samenwerking met andere landelijke organisaties over hoe professionals in de geestelijke gezondheidszorg zouden moeten omgaan en moeten communiceren met familie en andere naastbetrokkenen. Het heeft niet de status van *evidence based practice* omdat er te weinig onderliggend onderzoek beschikbaar is, maar wel de status van gebundelde professionele kennis. Tot er voldoende effectonderzoek is over familiebeleid is dit de best beschikbare kennis.

Het is goed dat de auteurs de tijd namen om dit boek te schrijven. Niet omdat het bloedmooi geschreven is (daarvoor moet je boeken als 'Raarhoek' van Miek Smilde lezen) of omdat het veel diepgang heeft (dat maakt het meestal minder toegankelijk), maar vooral omdat het een blinde vlek in onze vakliteratuur weghaalt. Hoewel er veel gesproken wordt over familiebeleid in de geestelijke gezondheidszorg, is er verrassend genoeg nauwelijks wat over gepubliceerd. Dat onevenwicht wordt met dit boek kleiner, het brengt al het bekende overzichtelijk samen. Het had met wat meer inspiratie en met minder herhaling mogen gebeuren, maar dat het gebeurde is pure winst.

Het boek is behoorlijk methodiek-neutraal en geeft voornamelijk inzichten die relevant en nuttig zijn in elke situatie waarin familie en leden van het sociale netwerk betrokken worden. Wie meer over specifieke methoden daartoe wil weten, kan terecht bij de publicatie van Nicole van Erp en haar collega's uit 2009, 'Familie in de langdurige GGz', via Google (of www.trimbos.nl) zo te vinden en te downloaden. ■